Kunnanhallituksen lausunto vuoden 2025 arviointikertomuksesta

KHALL § 180

Valmistelija Hallintojohtaja Anniina Niemelä, 040 688 4499,
anniina.niemela@suomussalmi.fi

Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Kuntalain 121 §:ssä säädetään, että kunnanhallituksen tulee antaa valtuustolle lausunto toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointikertomus on annettu valtuustolle 1.6.2026. Tarkastuslautakunta on tehnyt arviointikertomuksessa muun muassa alla esitettyjä huomioita. Arviointikertomus huomioineen on oheismateriaalina.

ESITYS KUNNANHALLITUKSEN LAUSUNNOKSI ARVIOINTIKERTOMUKSESTA 2025

Hallintopalvelut

Hallintopalvelut kiittää tarkastuslautakuntaa hyvistä huomioista ja poikkeuksellisen vuoden työmäärän huomioimisesta. Vuonna 2025 erityisesti kotoutumislain uudistus, talousdokumentoinnin automatisointi, kuntavaalit, valtuustokauden vaihtuminen, ICT-palvelutuottajan vaihtuminen, kuntastrategian valmistelu, sähköisen arkiston hankkiminen sekä Omalla uralla-hankkeen viimeistely näkyivät toimialalla selkeästi työmäärässä, jolloin priorisointia asetettujen tavoitteiden suhteen jouduttiin tekemään ja näin ollen esimerkiksi asettautumispalvelujen suunnitelma ja osallisuussuunnitelma eivät toteutuneet. Kuntastrategiaan haluttiin osallistaa luottamushenkilöitä ja henkilöstöä. Strategian valmistuminen suunnitellusti loppuvuodesta 2025 vaikutti esimerkiksi hyvinvointisuunnitelmien aikatauluun.

Hallintopalveluissa kiinnitetään jatkossa vielä aiempaa tarkemmin huomioita toiminnan tavoitteiden suunnitteluun ja mitattavuuteen. Myös hyvinvointityön raportoinnin sopivaa esittämistä osana toimintakertomusta selvitellään toimialalla tarkastuslautakunnan pyynnön mukaisesti.

Työurajohtaminen on huomioitu kuntastrategiassa ja Omalla uralla-hankkeen aloittamia toimenpiteitä ja toimintamalleja edistetään edelleen aktiivisesti. Osaltaan työurajohtaminen tähtää myös muuttuvien osaamistarpeiden huomiointiin sekä rekrytoinneissa että muutenkin työuran aikana. On hyvä, että tarkastuslautakunta nosti arviontikertomuksessaan esille nämä tärkeät seikat.

Elinvoimapalvelut

Elinvoimapalvelut on 2026 aikana työskennellyt yhteistyössä kunnan muiden toimialojen ja Kainuun ammattiopiston kanssa Taitotehdas -koulutusrakenteen vakiinnuttamiseksi Suomussalmella Taitotehdas -hankkeen päättymisen jälkeen. Toiminnan jatko on asetettu kuntastrategian tavoitteeksi ja se huomioidaan osana 2027 talousarviovalmistelua.

Maaseutupalvelut huomioidaan elinvoimapalveluiden talousarviovalmistelussa 2027.

Suomussalmen teollisuuden kasvuloikka -hankkeelle valmisteltiin alustavasti jatkohanketta haettavaksi 2026 aikana, mutta hankerahoituksen tilapäisen niukkuuden vuoksi jatkohankkeelle ei vielä

ole haettu rahoitusta. Rahoituksen hakeminen on tavoiteltavaa, kun rahoitusmahdollisuuksia jälleen avautuu.

Matkailuyrityksille on aktiivisesti ja pitkäjänteisesti tarjottu tukea STF-polulle lähtemiseksi. Tuen tarjoamista on tavoiteltavaa jatkaa.

Lastenhoitopalvelu on ollut käytössä tilikauden 2026 aikana. Toteumaa seurataan ja toiminnan jatko huomioidaan talousarviovalmistelussa 2027.

Sivistyspalvelut

Sivistyspalvelut kiittää tarkastuslautakuntaa arviointikertomuksessa esitetystä palautteesta.

Tarkastuslautakunta nosti arviointikertomuksessaan esiin Ruukinkankaan koulun tilankäytön muuttuvassa oppilas- ja opiskelijaennusteessa. Uuden koulurakennuksen tilankäytön tehokkuus eli käyttöaste ja sen yllä pitäminen on yksi merkittävä osa isoa rakennushanketta ja sen toteutusta pitkän ajan kuluessa. Lukio muutti koulurakennukseen suunnitellusti ja vähenevän oppilasmäärän vaikutuksia pystyttiin tällä tilankäytön näkökulmasta tehostamaan. Vastaavasti kaikille oppilaille sekä opiskelijoille pystytään näin tarjoamaan terveelliset, turvalliset ja nykyaikaiset oppimisympäristöt. Terveellisen ja turvallisen oppimisympäristön takaaminen on opetuksen järjestäjän velvoite. Tilankäytön tehokkuutta sekä tarkoituksenmukaisten oppimisympäristöjen käytön turvaamista tullaan tulevinakin vuosina edistämään sivistyspalveluissa, huomioiden muuttuva oppilasennuste.

Tarkastuslautakunta kiinnitti tarkastuskertomuksessaan huomiota koulukiusaamiseen ja sen raportointiin. Tarkastuslautakunnan raportissa oli tapahtunut mitä todennäköisimmin tulkintavirhe tilinpäätöskertomuksen osalta. Tarkastuslautakunta oli tarkastuskertomuksessaan todennut, että perusopetuksen kiusaamistapauksia olisi raportoitu vuoden aikana vain yksi (1). Tätä raportointitietoa ei perusopetuksen toiminnallisissa tavoitteissa kuitenkaan esitetä lainkaan. Kiusaamisen vastaista (ennaltaehkäisevää) toimintaa ja siihen puuttumista arvioidaan perusopetuksessa kuudella (6) eri mittarilla kohdentuen ennaltaehkäiseviin toimiin sekä puuttumiseen. Lisäksi koulukiusaamisen ennaltaehkäisyyn sekä tapausten selvittämiseen liittyvää työtä on avattu perusopetuksen sanallisessa toiminnan kuvauksessa. Tarkastuskertomuksessa esitetty lukumäärätieto löytyy lukiokoulutuksen toiminnallisten tavoitteiden raportoinnista ja pohjautuu lukion opiskelijoiden vastauksiin THL:n kouluterveyskyselyn aineistossa.

Tarkastuslautakunta kiinnitti huomiota myös sivistyspalveluiden hankeaktiivisuuteen. Hankkeet ovat mahdollisuus erillisen lisärahoituksen avulla kehittää olemassa olevaa toimintaa, edistää palveluiden laatua tai kokeilla uutta. Hankehakuvaiheessa kohderyhmään kuuluva palveluyksikkö päättää itsenäisesti, onko hanketoimintaan tarkoituksenmukaista toiminnan näkökulmasta lähteä mukaan. Harkinnassa tehdään kokonaisarviota siitä, onko hyödyt ja olemassa olevat / vaadittavat henkilöstö- ja muut resurssit toiminnan näkökulmasta tasapainossa hankkeeseen mukaan lähtemiseksi.

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut kiittää tarkastuslautakuntaa arviointikertomuksessa esitetystä palautteesta.

Tarkastuslautakunta nosti arviointikertomuksessa esille, että tekniset palvelut ovat onnistuneet toiminnassaan toteuttamaan valtuuston

asettamat tavoitteet varsin hyvin ja että Tilapalveluiden yhtiöittämisen edenneen suunnitellusti.

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota investointien viivästymisiin sekä muistuttaa kilpailutuksien tekemisestä riittävän ajoissa. Tulevien investointien osalta pyritään kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että hankkeiden suunnittelu päästään aloittamaan ajallaan, jolloin viivästymisen riski pienenee merkittävästi. Muutamien investointihankkeiden osalta pyritään saamaan suunnittelua varten varaus varsinaista toteutusta edeltävälle vuodelle.

Tarkastuslautakunta on todennut, että kaavahankkeet vuodelle 2025 eivät edenneet tavoitteiden mukaisesti. Kaavahankkeiden osalta on jotain asemakaavamuutosta tarkoituksellisesti viivytetty, jotta maankäyttötarkoitus tarkentuu.

Tarkastuslautakunta on kirjannut, että on kiinnostunut Ruukinkankaan koulualueen investointien kokonaiskustannuksista. Elokuun 2026 lopulla oli alueen viimeisen toteutusvaiheen rakennusurakan vastaanottokokous. Vuoden loppupuolella sivistyspalvelujen kanssa yhteistyössä järjestetään eri hankkeen vaiheissa mukana olleille ns. päätöskokous, jossa läpikäydään hankkeiden eri vaiheet ja niiden kustannukset. Loppukustannuksissa otetaan huomioon myös purkukustannukset. Tarkastuslautakunta on nostanut esille myös keskuspysäkin investointikustannukset, jotka poikkeavat suunnitellusta. On totta, että olisi ollut tarpeen päivittää kustannusarviota jo siinä vaiheessa, kun päädyttiin kohteen rakentamisessa hyödyntämään Karhulanvaaralta poistettavia lehtikuusia.

Tarkastuslautakunta on huolissaan kunnantalon suunniteltujen remonttien lykkäämisestä, mikä vaarantaa rakennuksen teknistä käyttöikää. Näillä ratkaisuilla on vaikutusta henkilöstön työympäristön terveyteen. Tekniset palvelut on tarkentanut kunnantalon investointien aikataulua ensi vuoden talousarvioon ja suunnitteluvuosille.

Tarkastuslautakunta painottaa, että talousmetsien hakkuiden jälkeiset uudistamis- ja hoitotyöt on tehtävä ajallaan, jotta tulevaisuudessakin kunnan metsäomaisuus säilyttää arvonsa. Metsien hakkuu- ja hoitotöistä raportoidaan vuosittain tekniselle lautakunnalle, joka tekee myös päätökset hakkuiden toteuttamisesta metsäsuunnitelman mukaisesti.

Kunnanjohtajan esitys

Kunnanhallitus hyväksyy yllä olevan esityksen kunnanhallituksen lausunnoksi tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Toimeksi
Tiedoksi Tarkastuslautakunta, valtuusto

2819/00.03.01/2026

KVALT 9.11.2026

Kunnanhallitus on lähettänyt lausuntonsa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta vuodelta 2025 valtuustolle tiedoksi.

Päätös